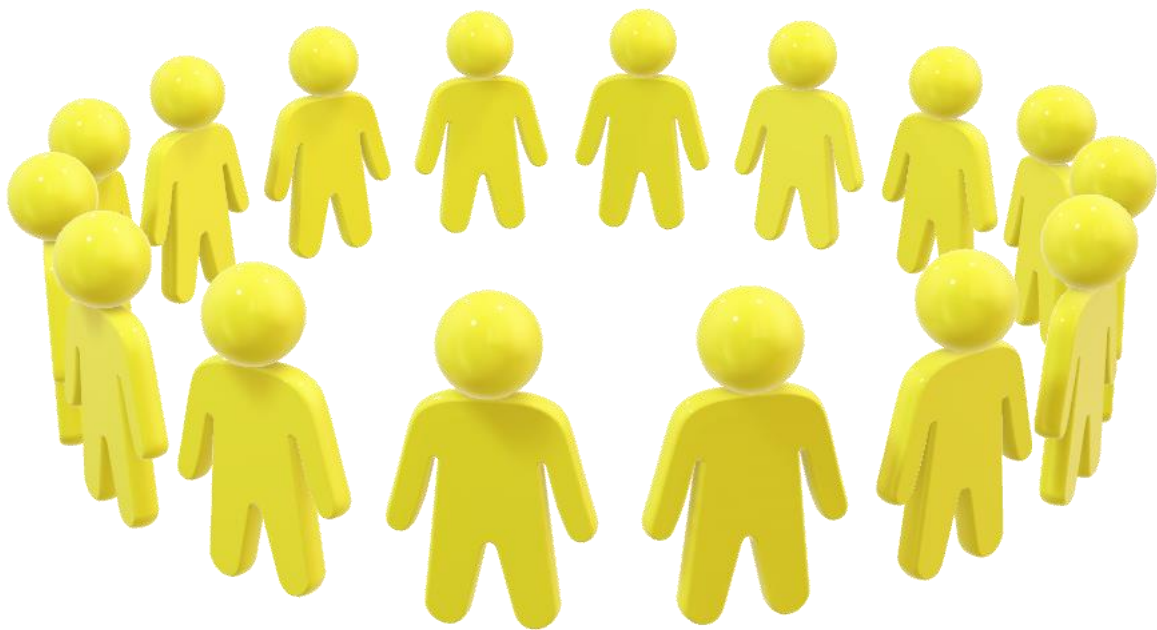


Næringspolitiske virkemidler

Retningslinjer for kommunalt næringsfond

Leka kommune



Saksmappe 2023/25
Vedtatt K.sak 25/2023
Dato: 27.04.2023

Innhold

Næringspolitiske virkemidler – bakgrunn og formål.....	3
Næringspolitiske virkemidler	3
Bærekraftig utvikling	3
Næringsfondet som næringspolitisk virkemiddel	4
Innledning.....	4
Prioriterte næringspolitiske satsingsområder fram mot 2025.....	4
Finansiering av næringsfondet.....	5
Forvaltning av næringsfondet	5
Orientering til kommunestyret	5
Vedtaksmyndighet for bruk av næringsfondet	5
Saksbehandling.....	6
Søknadsfrist	6
Søknadsskjema	6
Behandlingstid søknader	6
Klagerett	6
Næringsfondet – retningslinjer for saksbehandling av søknader og tilskuddsutmåling.....	6
Formål.....	6
Prioriteringer	6
Målgruppe	6
Grupper og formål som ikke kommer inn under målgruppen	7
Støtteformer.....	7
Størrelsen på støtten fra næringsfondet.....	7
Bagatellmessig støtte	8
Særskilt satsing på primærnæringene landbruk og fiskeri.....	8
Krav til søknad og vilkår for utbetaling.....	8
Utbetaling av tilskudd.....	9
Øvrige bestemmelser for støtte fra næringsfondet	9
Definisjon forprosjekt.....	10
Veiledning - Hvordan søke?.....	10
Ikrafttredelse og gyldighet	10

Næringspolitiske virkemidler – bakgrunn og formål

Bakgrunnen

I økonomisk teori diskuteres næringspolitiske virkemidler mer allment som offentlig inngrep i markeder. Et «nødvendig» inngripen når markedet svikter (markedssvikt). Leka kommune ønsker å ta i bruk flere typer virkemidler for å stimulere til innovasjon, forskning og utvikling i næringslivet.

Målet med virkemidlene er både å skape og bevare arbeidsplasser basert på et mål om bærekraftighet. Virkemiddelbrukens betydning på arbeidsplassene i Leka kommune, er i så måte viktigst.

Formål

Gjennom virkemiddelbruken søkes en bedre utnyttelse av samfunnets ressurser enn hva som ville vært mulig dersom virkemidlet ikke var tatt i bruk.

Fokus

Virkemidlet skal styrke verdiskapningen og vekstkraften i kommunens økonomi.

Leka kommune ønsker å benytte virkemidler listet opp nedenfor, for å stimulere til innovasjon, forskning og utvikling i næringslivet, hvis formål er å skape og bevare arbeidsplasser basert på et mål om bærekraftighet.

Næringspolitiske virkemidler

Innledning

Leka kommune ønsker å benytte virkemidler listet opp nedenfor, for å stimulere til innovasjon, forskning og utvikling i næringslivet. Formål er å skape og bevare arbeidsplasser basert på et mål om bærekraftighet.

Tilskudd

Kontant ytelse i form av direkte økonomisk støtte til det formål næringsfondet er ment å gi støtte til.

Rådgivning

Dette kan være tjenester knyttet til veiledning i forbindelse med:

- Søknader (Hvordan skrive, hva må være med osv.)
- Virkemiddelapparatet
- Markedsundersøkelser
- Markedsføring

Profilering

Markedsføring av næringer og produktområder.

Nettverksutvikling

Støtte til å tilrettelegge og stimulere til samhandling mellom aktører i næringslivet.

[Bedriftsnettverk for landbruket \(innovasjon Norge.no\)](http://bedriftsnettverkforlandbruket.innovasjon Norge.no)

[God evaluering av Bedriftsnettverk-tjenesten \(innovasjon Norge.no\)](http://godevalueringavbedriftsnettverk-tjenesten.innovasjon Norge.no)

Bærekraftig utvikling

Leka kommune vil vektlegge tiltak som tar inn over seg hensynet til bærekraftig utvikling.

Med bærekraftig utvikling skal forstås en utvikling som imøtekommer behovene til mennesker som lever i dag, uten å redusere eller ødelegge mulighetene for kommende generasjoner for å dekke sine behov.

For å skape en bærekraftig utvikling må det arbeides på tre områder, som illustrert i figuren nedenfor.



Næringsfondet som næringspolitisk virkemiddel

Innledning

Næringsfondet vil være ett av flere virkemidler Leka kommune ønsker å benytte i å oppnå de næringspolitiske målsettingene.

Leka kommune ønsker å bidra til å skape 30 nye private arbeidsplasser innen 2025, og har derfor besluttet å bruke næringsfondet aktivt for å bidra til at denne målsettingen oppnås. Denne målsettingen skal gå foran målsettingen om bruk av næringsfondet til å bevare arbeidsplasser.

Prioriterte næringspolitiske satsingsområder fram mot 2025

Leka kommune ønsker i sin næringspolitiske satsing å legge noen føringer for hva søkere på næringsfondet forventes ta i betraktning i sin søknad.

Prioritet 1 – Primærnæringer landbruk og fiskeri.

Landbruket utgjør sammen med havbruk de viktigste næringsveiene i kommunen. Det anses viktig å bidra til økende optimisme i næringen lokalt, med tanke på å hindre at gårdsbruk legges ned. Derfor skal støtten til landbruksnæringen brukes aktivt for å motvirke en negativ utvikling. Initiativ knyttet til næringen i forbindelse med modernisering og nybygg av driftsbygninger, samt tiltak for videreforedling av råvarer fra landbruksnæringen ønskes velkommen.

Fiskeri. Leka kommune skal satse på tiltak, alene og sammen med andre, for å øke aktiviteten i tradisjonelt fiskeri og beslektede næringer.

Prioritet 2 - Reiseliv.

Reiseliv har over lang tid vært et satsingsområde i kommunen. Kommunen vil satse videre på prosjekter som tar sikte på å tilrettelegge for salg av opplevelser.

UNESCO-statusen Leka har fått gjennom Trollfjell Geopark gjør Leka til et fyrtårn i reiselivet i Trøndelag. Kommunen vil prioritere prosjekter som tar sikte på å tilrettelegge for næring innen opplevelser.

Prioritet 3 - Ander typer næringer.

Enhver type næring som bidrar til økte arbeidsplasser eller bevaring av arbeidsplasser er berettiget til å søke om støtte fra Næringsfondet.

Prioritet 4 - Areal.

Arealpolitikken er et viktig næringspolitisk verktøy for å tilrettelegge for næringsutvikling og verdiskaping. Det kan gis støtte til reguleringsplaner med inntil 30% av kostnadene. Øvre grense for tilskudd er kr 20 000,-.

Finansiering av næringsfondet

Det avsettes årlig midler til næringsfondet. Finansieringskilden for næringsfondet består av:

1. Utbytte NTE. Årlig utbytte fra NTE med reduksjon av 20% som går til Namdal Regionråd.
2. Tilskudd fra stat og fylkeskommune. Øremerkede midler ytet fra stat og fylkeskommune til næringsutvikling.
3. Årlig andel fra havbruksfondet. Næringsfondet tilføres en andel av årlig tilskudd fra havbruksfondet, lik 15% av tilskuddet. Andelens størrelse evalueres årlig i forbindelse med den årlige budsjettbehandlingen.

Bruken av næringsfondet begrenses i utgangspunktet til årlige midler tilkommet fondet fra finansieringskildene ovenfor. Ikke disponerte midler fra foregående år, kan inngå i sum midler som kan disponeres inneværende år.

Kommunestyret kan allikevel bevilge bruk av midler utover opprinnelig budsjettert, dersom formålet er begrunnet i «særlige hensyn».

Forvaltning av næringsfondet

Forvaltningen av næringsfondet tillegges i reglen næringsfondets styre – som er formannskapet. Dersom søknadsbeløpet overstiger det beløpet styre kan godkjenne, skal søknaden godkjennes av kommunestyret. Det vises til avsnittet «Størrelsen på støtten fra næringsfondet» for en nærmere beskrivelse av beløpsgrenser og vedtaksmyndighet.

Orientering til kommunestyret

Kommunedirektøren skal årlig gi kommunestyret en orientering om næringsfondets status, tilførsel og bruk. Ramme for ordningen defineres i årlig budsjettvedtak (behandling av handlings og økonomiplan) i desember. Rullering/ vurdering av retningslinjer for ordningen gjøres på årets første møte i kommunestyret. Dette sikrer tilstrekkelig tid og forutsigbarhet for årets søknadsrunder.

Vedtaksmyndighet for bruk av næringsfondet

Hvem som godkjenner søknadene om støtten fra næringsfondet, avhenger av beløpsstørrelsen på støtten. Det vises til tabellen nedenfor.

I tillegg er det delegert kommunedirektøren å fatte administrative vedtak på forprosjektmidler. I tabellen nedenfor er formål og beløpenes størrelse angitt mht hvem som har myndighet til å godkjenne støtten fra næringsfondet.

Beløpsgrenser	Vedtaksmyndighet
Størrelsen på støtten fra næringsfondet, beløp fra kr. 0,- til og med kr. 400 000,-	Næringsfondets styre (Formannskapet)
Størrelse på støtten fra næringsfondet, beløp fra kr. 400 000,- til og med kr. 800 000,-	Kommunestyret
Prosjektmidler med maks kr. 20 000,- per prosjekt.	Kommunedirektøren i delegert administrativt vedtak *)

*) Kommunedirektøren kan maksimalt bevilge midler til prosjekter som årlig (kalenderåret) summeres til kr. 120 000,-. Med prosjektmeidler/tilsagn på kr. 20 000,- per prosjekt tilsvarer dette seks forprosjekter.

Saksbehandling

Alle søknader saksbehandles av området for «Strategi og samfunn» ved enheten for næring, i samråd med administrativ gruppe, kommunalsjef og kommunedirektør.

Søknadsfrist

Tildeling av støtte fra næringsfondet skjer en gang i kalenderåret, 15. juni.

Søknader som vedtas administrativt behandles forløpende. Tildelingen skjer så lenge midlene i fondet rekker.

Søknadsskjema

Kommunalt søknadsskjema skal benyttes når søknaden skal utarbeides.

Nederst på søknadsskjema er det laget en del punkter som alle må besvares.

Behandlingstid søknader

Minimum behandlingstid som må regnes med, er 6 – seks – uker etter søknadsfrist.

- Behandlingstiden regnes fra det tidspunkt fullverdig søknad (ref krav til søknad og vilkår for utbetaling) er mottatt (journalført i Leka kommune).

Klagerett

Vedtak om kommunale næringsfond er enkeltvedtak og kan påklages etter Forvaltningslovens § 28, jfr Kommunelovens § 20-6. Klage sendes til Leka kommune og behandles av kommunens klagenemnd.

Næringsfondet – retningslinjer for saksbehandling av søknader og tilskuddsutmåling

Formål

Formålet med næringsfondet er å:

- legge til rette for økt bærekraftig verdiskaping gjennom næringsutvikling og nyetablering, og
- bidra til bosetting i kommunen gjennom å bidra til å beholde, samt skape nye arbeidsplasser
- bidra til utvikling/etablering/styrking av samfunns viktig tjenestetilbud i kommunen

Prioriteringer

Næringsfondet vil prioritere følgende tiltak for støtte:

- a. Tiltak som gir nye varige arbeidsplasser
- b. Tiltak som bevarer eksisterende arbeidsplasser
- c. Tiltak som sikrer et samfunns viktig tjenestetilbud i Leka kommune

Med arbeidsplass skal forstås lønnet stilling hos registrert arbeidsgiver, eller eventuelt engasjement som selvstendig næringsdrivende i et omfang og av en slik karakter at det har potensiale til å sammenlignes med effekten av lønnet stilling når det kommer til arbeidsvederlag og varighet.

Med varig arbeidsplass skal forstås en arbeidsplass som består i ett år eller mer.

Målgruppe

Virksomheten må være registrert (evt. selskap under stiftelse) med organisasjonsnummer og forretningsadresse i Leka kommune.

Privatpersoner kan ikke søke støtte fra næringsfondet.

Grupper og formål som ikke kommer inn under målgruppen

Det gis ikke tilskudd knyttet til følgende formål:

- Sanering av gjeld.
- Ordinær drift av virksomheter, herunder erstatning av eksisterende driftsmidler. Landbruksnæringen unntas denne bestemmelsen og det henvises til eget avsnitt «Særskilt satsning på primærnæringene».
- Aksjetegning i private virksomheter.
- Garanti for lån (jfr KommuneLOvens § 11-19).
- Det gis ikke støtte til eierskifte, dvs kjøp av virksomheter/næringseiendommer. For erverv av driftsenheter innenfor landbruket, se eget avsnitt «Særskilt satsning på landbruket».

Støtteformer

Midler tildeles i form av direkte økonomisk støtte. Tildelingen skal dekke dokumenterbare utgifter i direkte tilknytning til prosjektet det søkes støtte på.

Det gis ikke støtte til påbegynte prosjekt, unntatt nåværende søknader.

Størrelsen på støtten fra næringsfondet

Tilskuddet fra næringsfondet gis i forhold til totalt udekket kapitalbehov for prosjektet. Med udekket kapitalbehov menes kapitalbehov etter at annen offentlig støtte er gitt.

Det godkjennes støtte fra næringsfondet med maksimum 30% av godkjente utgifter i prosjektet (begrensning I). Støtten kan allikevel ikke gis med et beløp større enn kr. 800 000 per type prosjekt med samme formål med prosjektet, (begrensning II) over en periode på 5 år fra tilskudd er gitt.

For støtte til landbruket (se avsnittet «Særskilt satsing på landbruket») gjelder egen bestemmelse for størrelsen på støtten fra næringsfondet.

Eksemplene nedenfor illustrerer beregningsgrunnlag og størrelse på støtten fra næringsfondet.

Eksempel	Beløp
Budsjetterte utgifter til prosjektet	5 000 000
- ikke godkjente utgifter	50 000
= Godkjente utgifter i prosjektet	4 950 000

Beregnet maksimal støtte (30%)	Begrensning I: 4 950 000 x 30%	1 485 000
Mottatt annen offentlig støtte	F.eks Innovasjon Norge	400 000
Estimert støtte fra næringsfondet		1 085 000
Maksimal støtte fra næringsfondet	Begrensning II	800 000
Støtte fra næringsfondet		800 000

Eksempel II	Beløp
Budsjetterte utgifter til prosjektet	2 000 000
- ikke godkjente utgifter	50 000
= Godkjente utgifter i prosjektet	1 950 000

Beregnet maksimal støtte (30%)	Begrensning I: 1 950 000 x 30%	585 000
Mottatt annen offentlig støtte	F.eks Innovasjon Norge	50 000
Estimert støtte fra næringsfondet		535 000
Maksimal støtte fra næringsfondet	Begrensning II	800 000
Støtte fra næringsfondet		535 000

Bagatellmessig støtte

Bagatellmessig støtte er støtte som er unntatt EØS-avtalens generelle forbud mot statsstøtte. Begrunnelsen for unntaket er at støttebeløp av beskjedne størrelse ikke er egnet til å vri konkurransen, ei heller påvirke samhandelen i strid med EØS-avtalen. Bagatellmessig støtte kan derfor gis uten at støtten godkjennes på forhånd av eller meldes til ESA (EFTAS overvåknings-organ). Forutsetningen er at støtten fyller alle kriteriene fastsatt i EU/ESAs regler for slik støtte. Kriteriene er nærmere beskrevet i Kommisjonens forordning nr. 1407/2013 (Forordningen) som er gjort til norsk lov gjennom forskrift av 14.11.2008 nr. 1213 § 2.

Eksempelvis kan en enkel virksomhet ikke motta mer enn 200 000 EUR i bagatellmessig støtte over en periode på tre regnskapsår. Beløpsgrensen gjelder all støtte samlet og ikke per organisasjon som yter støtten. Det vil si at Leka kommunes maksimale støtte begrenses tilsvarende støtten virksomheten har mottatt fra andre instanser siste tre regnskapsår. Virksomheten som søker støtte fra næringsfondet, er derfor forpliktet til å opplyse om all annen offentlig støtte ved søknad om støtte fra Leka kommunes næringsfond.

Særskilt satsing på primærnæringene landbruk og fiskeri

Bevaring og utvikling av landbruket i Leka kommune, skal ivaretas spesielt gjennom bruk av næringsfondet. Dette innebærer følgende særskilt satsing:

- Produksjon og utvikling i landbruket skal også kunne ivaretas gjennom bruk av næringsfondet.
- Støtte skal fortrinnsvis gis til tiltak som utvikler foretaket og møter framtidige krav til drift og driftsform.
- Støtte til rent eierskifte gis ikke.

Det gis støtte med inntil 35% av dokumenterte utgifter til prosjektet, med maksimalt tilskudd begrenset oppad til kr. 1 000 000,- over en periode på 5 år fra tilskudd er gitt.

Krav til søknad og vilkår for utbetaling

Følgende krav til søknad og vilkår for utbetaling fra næringsfondet stilles:

- Fullstendig informasjon om søkeren og eventuelle medsökere(e)
- Tittel på omsøkt prosjekt
- Prosjektbeskrivelse
- Prosjektets formål – en beskrivelse av utfordringene prosjektet skal løse
- Målgruppe
- Marked og kundegruppe
- Antall ansatte, med stillingsstørrelser, virksomheten har på tidspunktet for søknaden
- Hvordan prosjekter skal sikre allerede etablerte arbeidsplasser
- Hvor mange nye eller omstilte arbeidsplasser prosjektet har som målsetting
- Hvordan prosjektet skal profileres
- Hvordan prosjektet er koordinert med andre relevante aktører og prosjekter
- Hvilke resultater ligger til grunn for målsettingen og hvordan prosjektets effekter skal evalueres
- En beskrivelse av eller oversikt over regnskapsrutinene, herunder:
 - System for regnskapsførsel, inkludert system for fakturering til kunder
 - Rutiner på håndtering av skatt og avgifter.
- Skatteattest ikke eldre enn seks – 6 – måneder fra tidspunktet for søknaden om,
- Oversikt over eventuelle mellomværender med skatte- og avgiftsmyndighetene (dette er informasjon som ikke vil bli gjort offentlig tilgjengelig)
- Finansiering
 - Søknadsbeløp
 - Egenkapital, herunder verdi av egeninnsats i prosjektet/tiltaket. Verdien av eget arbeid kan ikke overstige 25% av størrelsen på tilskuddet det søkes om. I egen innsats inngår verdien av arbeid (timer x timesats), verdien av bruk av egne maskiner mv.

- Bidrag fra andre offentlige aktører. Økonomiske bidrag fra andre parter skal vedlegges budsjettet, sammen med regnskap for eventuell igangværende aktivitet. Det skal klart komme frem av søknad og budsjett hvilke spesifiserte formål næringsfondstildelingen skal finansiere
- Sats for eget arbeid settes til kr 350,- pr time (justeres årlig med pris- og lønnsvekst)
- Økonomiske størrelser som inngår i finansieringsplanen, skal dokumenteres
- Budsjetter
 - Resultatbudsjett
 - Likviditetsbudsjett
- Tiltakshaver kan bli invitert til å gi en presentasjon av tiltaket

Utbetaling av tilskudd

Tilsagn utbetales etter at søker har sendt inn forespørsel om utbetaling. Utbetalinger kan skje løpende. Forespørselen skal dokumenteres i form av en prosjektrapport som minimum skal være godkjent av autorisert regnskapsfører. Utbetalingen av tilskudd skal alltid skje på grunnlag av dokumenterte utgifter.

En andel av tilskuddet lik 25 % av innvilget tilskudd, holdes alltid tilbake inntil tiltaket er avsluttet og sluttrapport om økonomi og ferdigstillelse er mottatt. Sluttrapporten om økonomi og ferdigstillelse skal være bekreftet av ekstern part.

Øvrige bestemmelser for støtte fra næringsfondet

Øvrige bestemmelser for støtte fra næringsfondet er listet opp nedenfor.

- Tilsagn gjelder som hovedregel inntil 3 år fra dato tilsagnet ble gitt. I særlige tilfeller kan perioden utvides gjennom søknad. Utvidelsesperioden kan ikke være lenger enn tre år.
- Dersom prosjektet endres vesentlig, må det søkes om endring av tilsagn.
- Tilsagnet bortfaller dersom anmodning om utbetaling ikke er sendt inn innen fristen som oppgis i vedtaket.
- Dersom det oppstår forhold som er i strid med forutsetningene for støtten, kan kommunen avgjøre at hele eller deler av tilskuddet ikke utbetales. Dette gjelder f.eks. dersom prosjektet er søkt tilskudd for, ikke er realisert i forhold til formålet for prosjektet. Administrasjonen forbeholder seg retten til å etterkontrollere at støtten fra næringsfondet er benyttet til det formålet støtten er vedtatt skal gå til.
- Det skal sendes inn godkjent regnskap årlig, i 5 år, etter at prosjektet er ferdigstilt og tilskudd er utbetalt. Dette gjelder prosjekter som er finansiert med mer enn kr. 100 000,- fra næringsfondet.
- Leka kommune kan kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt dersom objektet for støtte fra næringsfondet, blir solgt eller tatt i bruk til annet formål innen 5 – fem – år etter at tilskuddet er utbetalt.
- Det gis i regelen ikke støtte til nytt prosjekt, dersom søker har fått tilskudd til et prosjekt som fortsatt ikke er ferdigstilt.
- Mottaker av tilskuddet skal gi skriftlig samtykke om at tilskuddet aksepteres på de vilkår som brevet om tilskudd angir. Tilsagnet regnes som bortfalt om slik aksept ikke mottas innen 3 måneder fra vedtaket ble fattet. Mottaker av tilskuddet skal sammen med samtykket underskrive en erklæring om tilbakebetaling om vesentlige forutsetninger for tilskuddet endres.

Definisjon forprosjekt

Forprosjekt er et mindre prosjekt som gjennomføres forut for et større prosjekt for å vurdere lønnsomhet, gjennomførbarhet eller andre kriterier som grunnlag for en beslutning om eventuell gjennomføring.

Forprosjekter benyttes for å klarlegge tekniske eller økonomiske muligheter, alternative løsninger eller konsekvenser av valg. Forprosjekter gjennomføres på sonderingsstadiet eller i prosjektidentifiseringsfasen.

Eksempler på forprosjekter er mulighetsstudie, pilotprosjekt, lønnsomhetsanalyse, konsekvensanalyse, forskningsplan og prosjektskisse.

Veiledning - Hvordan søke?

Ta kontakt med Leka kommune, område for Strategi og samfunn ved Venke Strat Thorsen (venke.thorsen@leka.kommune.no).

Ikrafttredelse og gyldighet

Retningslinjene for Næringsfondet trer i kraft fra vedtaks dato. Retningslinjene gjelder inntil kommunestyret vedtar nye retningslinjer.

Sist endret:

Saksnummer	Dato	Saksmappe
K.sak 25/23	27.04.2023	2023/25
K.sak 09/23	09.02.2023	2023/25
K.sak 21/22	25.05.2022	2022/142
K.sak 46/21	21.10.2021	2021/454
K.sak 01/21	28.01.2021	2020/363
K.sak 71/20	05.11.2020	2020/363